

ДУГЫС ТУ

ВКП(б) Комі Обкомлән, Комі Авт. Обл. Исполкомлән да Обпрофсоветлән газет

ГАЗЕТАЛӘН ДОНЫС:

	1 тәл.	6 тәл.	Во
Учреждениеяслы да организацияяслы . . .	1—25	7—50	15 ш.
Гражданаы	65	3—75	7—5

Дүрғасмо доныс 30 ур посыл гижда строкамо
Газетсә почә судәннә Редакторямо немкыда,
мбә пәомә повәдәләясә-пыр.

РЕДАКЦИАЛӘН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорвып улжы, 41 №
Телефон 50 № г. Сытывнар, Набережная, 41

Гиждәяс газетә колә гижы бтар ләтбәксә,
мичә. Кырмавтом гиждәяс оз видәсны.

ПЕТӨ 12-d ВО,

быд дун, суботәясә да пратәнк
мбә дунјасә кындә.

№ 170 (2207)

Пекничә, сентябр 6 лун, 1929 во.

№ 170 (2207)

Сентябр төлыг-нн, вөрлежөм езна заводитчы.

Колдоговор вөлігәти-на ысталоны, растсенкајас век-на „сөгласујтөны“. Вөр керкајас стрөитөм муно омөла. Сыктывкарса Леспромхоз вошөма. Ыбса лесконтора томан сајын.

Тагә вугравны оз поә. Пырыг-пыр-жө колө злжыка бостчыны уж бердө. Кытөти лун мед оз вош вешөрө!

Тырмаc нужмасны.

Газеталән редакция вөчис жуа-бөм областувса учреждөнејас журалыясаслы: мы најө учреждөнејасын вөчө вөрлежөм могы. Талун мө печатајтам најө көд сорнысө.

Тајө сорныјасыс петкөдлөны: вөрлежан уж бердө некод, некытөн абу кутчөма. Абу-на пөрдөма кытөти кер, абу вөчөма кытөти шпал.

Коммунист партијалән да Совет правительстволән директива олөмө абу пөртөма. Сентябрь медвозгә луноан вөрлежөм езна заводитчы.

Колдоговорјас местајас вылө колө ыстыны август төлысын. Мөдөдөны өни сөмын. Расценкајас мөдөдөмабө согласујтны Кардорө. Кор расценкајас локтасны вөрлежөмбө?—Сещөм вопрос сувтө быд вождөстчыс ужалыс водын.

Комилес—медса ыжыд вөрлежан организација оз төд, кучөма муно ужыс өиктјасын. Уж-жүкөд оз төд уна-ө јөз медалөма вөрлежыны. Обсојуз оз төд, кытчө востыны ларокјас, сојанијас. Обздрав оз төд кытчө мөдөдавны врачясөс пельшөрјасөс, литература. Политпросвет да сельхозлесрабочихлөн сојуз езынөм лөбөдны культура ужјас могыс. Мукөд учреждөнејасын сещөм-жө. Мбда-мбд учреждөнејас костын абу сөглас. Комилес абу төдмөдөма аслас ужјасөн мукөд организацијасөс.

Вөрлежан организацијас местајас вылын омөла ужалөны. Ыбса лесконторабө ужалыяс муномабө отпускө. Сыктывкар-

са леспромхозсө мјан сотрудник езады: виқан карса совет өнөз сылы патера абу сетөма. Дыша, лок ужалөмлы колө пуктыны пом. Партијалыө директивасө быт пөртны олөмө. Вөрлежөм колө заводитчы сентябр төлысөан.

ОРКІлы да Прокуратуралыколө кывөн зелөдны учреждөнејасыс бюрократјассө, учреждөныө мбда-мбд костын нелучкјассө.

Кыз ужыс, ферт, угө өиктса ужалыясөс вылө. Коммунист, комсомол да профсојуз јачејкајаслы колө дугдывтөг нүбдны ужјас вөрлежөм могыс. Сиктса активистјаслы: совет шленјаслы колхозчикјаслы, өиктса коммунистјаслы, став вождөстчыс кредитаналы кутчыны өни-жө вөрлежыны. Сөмын став өиктса ужалыясөс вөрлежан ужјас бердө кыскөм пыр вермам партијалыө да правительстволыө заданьесө выполнятны.

Колө кыпөдны став ужалыясөс! Став ужалыясөкөд бырөдны став нелучкјассө вөрлежан ужјасын. Паскыда нүбдны агитација вөрлежөм жылыс. Мед быд крестанін кутас төдны, мыј понда вөрлежан программасө ыждөдөма.

Областувса учреждөнејаслы колө дугдыны вугравны. Ужјасөс колө јитны вөрлежан ужјаскөд.

Мі чуксалам став карса да өиктса корреспондентјасөс гижны газетө статъајас да заметкајас вөрлежөм жылыс да сижө можјас жылес.

Растсенкајас өнөз абу-на вынөдөма.

Комилес трестын журалыө Кармановкөд сорны.

Сентябр 1 луноан, мјанлы колө кутчыны вөр вөчны. Сөмын өнөз-на бура ог төдө анын, кучөм лөб растсенкајас вөр вөчөм вылө таво вылө. Тајө ужсө помалөмыс нужалис. Војвыв крајса междуведомственной комиссијаө выноөдны мөдөдөм-вөсна.

Колан лунјасө, растсенкајас Краюан воис, мө сижөс видәләлм областувса междуведомственной комиссијакөд да кытјастикө Крајөн вынөдөм растсенкајас мјан областө оз тујны. Мө телеграмма сетөмөн шөктим крајса М.К. бөр вежны сещөм ијассө. Вөр тујјас лөбөдөм куца некущөм уж оз-на муно.

Растсенкајаслыө проектсө мөдөдәләлм рајонјасө 2-3 вежон војдөр. Ферт, некущөм уж ужалыясөс растсенкаөн төдмөдөм куца оз-на муно.

ВСНХ сетис заданьө вөр вөчны таво вылө 208.000 кубическөј метр да лөзис сөм тамында вөр вөчөм вылө. Војвыв крај содтис заданьө 2250.000 к. метрөз. Содтөд өймсө ВСНХ оз-на лөз. Лөзаскө, кутчысам вөчны крај заданьө серти.

Тајө вөрсө вөчны да петкөдны ковмас 19825 морт пөрдөыс да вөчыс (сымында-жө вөв) да 17240 кыскасыс. Областувса Уж жүкөд сетис 18665 вөр пөрдөысөс да 16610 кыскасысөс. Колөм серти тырмытөм ужалыясөс көсјам вәјөдны мукөд округјасыс—Вяткаыс

—280, G-двинскөјыс—250, Уралыс—690 пөрдөысөс да 320 кыскасысөс. Тавө өтар кутас ужавны асланым трестса 1000 вөв. Мыјдөм ужалыс медалөма рајонјасын тајө лунјасөз мјанлы јүөрјас оз-на воав дај төдөмыс вөр вөчөм оз-на заводитчы кујим помка понда: растсенкајас абуөс-на, һан идралөм

гормөм понда оз-на сурныужалыясөс дај анын омөла, дыша-на лөбөдчим ас кадө вөр вөчны петөм могыс.

Леспрајонјас пыфди таво лөи организуйтөма областө 8 леспромхоз. Тајө ужсө помалөма. Быд леспромхозө индәләма директорјасөс, кодјас өни нүбөднынын уж.

Вөр керкајас вөчөм жылыс јүөрјас абу. инструментјас воөны-на.

Комилес трестса снабжөныө жүкөдөн заведуйтыс Старожилөвкөд сорны.

— Вөрын ужалыс робочөј-јаслы колө 1338 вөр керка. На пыс, колө стрөитны чик вылыс 833, ремонтрујтны вәжјассө 505. Онөз сетөма вөчны вылыс 186, ремонтрујтны вәжјассө—өч керка. Кымын керка динын помалөма ужсө, огөј төдө, јүөрјас абуөс-да.

Вөр вөчан инструментјас вылө вөчөма заказсө лесосиндикат пыр вәжөн-нын. Кывсө, өт кымын инструмент партијас-пө

тујвылынөс-нын. Тајө лунјас выдчысам карө.

Заказ вөчөма вәјөдны Финландијасыс 25000 чер (колан во серти 250%); шпал лөсјан 8000 чер (колан во серти 660%); 950 поперешиној пила (колан во серти 600%). Финландијасыс-жө сүзөдөма 1500 поткөдчан чер да сымда-жө шмат. Тајө лунјасө воас карө 10.000 златоустовскөј чер.

Обсојуз оз төд, кытөн кутас муны вөрлежөм.

Обпотребсојузлән ужалыс Томовкөд сорны.

— Таво төвар лөб вәјөма јона унажык колан во серти. (Лыдпасјассө төвар вәјөмлыс вөли гижөма „Југыд туј“ 168 №, сентябр 4 луноа газетө). Ферт, унжык төварсө кутамөј сетны вөр вөчысјаслы. Онисан-нын коланажык төварјассө (мануфактура, чай, сахар, чери, шыдөсјас да сјз воөд) торјөдәләмөј вөрын ужалыясөс.

Код феланканы лөб ужалыс 200 мортөс, сетчөјасө восталамөј торгујтан ларокјас, торја, вузасыөдн, ларочас лөб став колана төварыс вөрвөчысјаслы. Онисан-нын контракујталамө јай вылө мөсјас. Көни лөб ужалыс 200 ещажык да 50 унжык, сетчөјасө төварсө кутамөј катөдлыны вөдөн.

Сјз-жө таво потребсојуз кутас снабжәтны вөрын ужалыясөс нанөн да зөрјөн. Вөр

лөчысјаслы планөн шүбманыс 60% мөдөдөма-нын местајас вылө, зөр—75%. Колансө мөдөдам арнас. Мјанлы лөзиснынын 71% вагон мануфактура.

Көни унжык 200 ужалысыс, сетчөјасө көсјам воставны обшественној столовојјас, организуйтны пекарнајас.

Зөв омөлтөрјасөн колө шуны, мыј мө уна сорнытам да еща кадын вөчам. Онөз-на мө ог төдөј, кытөнјасын кутас муны вөрвөчөм, мыјдөм сени лөб ужалыясөс? Сывөсна мө огө төдөј кытчө мыј ыстыны да кытчө мыј вөчны.

Ме ескө унаыс-нын та куца шыдөчыл Комилес динө да налы бытөт фелө абу. Жилін јорт шүб: „Ваше дело снабжать, а наше дело заготовлять. Мы про вас ничего не знаем и знать не хотим.“

Сөмын көсјыөны нүбдны јүгдөдчан уж.

Обпотребсојузса јүгдөдчан жүкөдн ужалыс Болотовкөд сорны.

— Көн лөб унжык 200 ужалысыс, сетчөјасө мө восталам гөрд пелөсјас, кутам сетчө сүзөдны газетјас. Лөб асланын һига да газет новлөдлыясөс (книгоношајас) кодјас кутасны кадын вәјавны гөрд пелөсө һигајас да выл вөм газетјас. Тајө гөрд пелөсјасө кутам кајлывыны вөчны докладјас да нүбдны вөрвөчысјаскөд сорныјас, сен-жө кутам сетавны кооператив уж жылыс спаравка-

јасда чукөртны пәјөвөј вносыс, вкларјас.

Кооперативө бөрјысөм уж көсјам нүбдны вөр керкајасын-жө. Ем мјан 10 кино передвјика, кодјас кутасны јонжыкасө ветлөдлыны вөрвөчан феланкајасты, пуктөма мөг сүзөдны буржсткө кино фильмајас. Кино кутам петкөдлыны дон босттөг.

ОБЛ. УЖ ЖҮКӨДЫН АБУ ЈҮӨРЈАС ВӨРЛЕЖЫСАСӨС МЕДАЛӨМ ЖЫЛЫС.

Уж жүкөдын. ВСНХ-лөн Војвыв крајса уполномоченној индөм серти Комі областын локтан төв ковмас лөзны да кыскыны 3.217.529 кб. метр. Сымында вөрсө кутасны ужөдны вит организација—Комилес, Северолес, Севослес, Волгокаспијлес да Перымскөј көрттуј вывса контора.

Став сижө вөрсө лөзны ковмас 24722 морт пөрдөыс да 21490 кыскасыс. Норма пуктөма быд пөрдөыслы төв быдөн 130 кб. м. да кыкысыслы 150 кб. м.. Кадыс сижө уж вылө ковмас 42 лун, мөјму вөли 35 лун. Содө сјз-жө-1 ужалан норма, пөрдөыслы 24%, кыскысыслы 34%.

Ужалыс јөз област пагта тајө нормасө тыртны, оз быдөн ужавны-да озжык тырмы. Уж жүкөд лыд серти поәс ужөдны 39622 мортөс. Лыдфыны-кө мужскөј трудоспособној војтыр лыд серти област пагта, сижө лөб 93% (мөјму вөлөма 89%). Ужалыс јөз оз тырмы 6370 морт. Најөс лоас вәјны G-двинскөј,

Вятскөј округјас да Уралса Областыс. Вөрлежан организацијас өни сөз сөз медалөнын, Став војтыр вылас лыдпасјассө уна-ө кучөм рајон да сельсовет вермас сетны, ужалысөс местајасө јүөртөма-нын.

Төдмавын кычө муно вөрлежөм келжө лөбөдчөмыс, Кулөмдинса Леспромхозө мөдөдөма уж жүкөдса инспекторөс.

Вөдлежан план тыртөм пуктө мог—унжык јөзөс кыскыны вөрлежан ужө, нүжөдны ужалан кад, да кыпөдны вөчан нормасө быд ужалыс вылө.

Обздрав оз төд, кытчө мөдөдны пельшөрјасөс да литература.

Вөрлежөясөс кост зөнывәзалун уж нүбдны көсјө сүзөдны содтөд кык куим врачөс. Најө кутасны ветлыны вөр керкајасты. Местајасты пельшөрјас кутасны-жө обслуживәйтны вөрлежөясөс.

Комилеслөн лөбөдөма 500 посны аптөчкајас вөр керкајасө катлыны. Кыч сижөн вөдитчыны

лөбөдәләма индөдјас. Лоас ысталөма сјз-жө һигајас зөнывәзалун кутөм куца. Омөл сижө, комилеслөн абу-на өнөз некущөм лөбөдчөм-да Обздрав оз төд, унаө лоас Комилесан сетөма сөм да кучөм рајонын мыјда лоас вөрлежыс.

Јүгдөдчан уж куца абу-на чорыд план.

СХЛР-сојузлән политпросвет отсалөмөн вөрын лөб велөдөма 700 неграмотној мортөс. Вөр керкајасын быд феланка вылө јүгдөдчан уж нүбдны лоас лөбөдөма гөрд пелөсјас.

Быд вөр керка вылө кутас сүзөдны ноль газетыс оз еща. Кино передвјикајас вөрлежөясөс лөб төвсөт ноль. Онө кыкыс ужалөны-нын. Нөшта политпросветлөн лоас 18 передвјика. Пыр муниг мөз најө кутасны сјз-жө пыравлыны вөркеркајасө. Омөл сижө, мыј Политпросветлөн абу торјөдөма неөти передвјика сөмын вөр керкајасын ветлөм вылө. ОЗУ-і СХЛР-сојуз оз төд унаө сүзөдө газет һига, журналјас унаө ем да мынта лоас ыстылөма неграмотнојјасөс велөдан көлуј.

Бостчам ужавны вöрын арсаң лым устöз.

Нöжмыда вöрöм вöсна уна воштим-нын вешöрö дон акадсö. Колö пырыс-пыр за-вöбитны медавлны кер леысгасöс, öддöжык стрöйтн вöр керкајас.

Локтан сезонн ковмас ми-жанлы леыны вöр 3.200 сурс куб. метр. Колан 1928-29 во сөртi codö 94%. Та мында ми-жан област некуцöм воын-на ез петкöдлы вöрсö. Тацöм ыж-ыд программащöктö мижанлы чик выл ногөн, выл самөн, выл темпөн бöстчыны уж-бердас. Ковмас сөсөа содтыны вöр бер-дын ужалыс лысöс дај жона ну-жöдны ужалан кадсö.

Областувса Уж жүкöд лöсö-дiс план да сөтiс нарадјас ме-давны вöрын ужавны 39 да жын сурс мортöс, сыпыс 21 сурс рубщикс да 18 да жын сурс вöр кыскасыгöс. Вöв лы-дыс ковмас кыскасыгыс мын-да-жö. Став вöрлезыс органи-затсiјааслы тајö оз-на тырмы. Медбура, пöштi тырмымөн лöб сөтöма ужалысгасöс Комилеслы да Северолеслы. Комилеслы сө-тöма нарадјас медавлны 35 сурс гөгöр мортöс. План сөртi оз тырмы вöтгырсы Комилеслы сурс гөгöр Северолеслы ноль сурс да жын. Оз тырмышт i мукöд поснiжык организатсiја-аслы (Волгокаспiлес, с. в.). Ставыс оз тырмы сiзим сурс гөгöр. Мед сполнеја выполнит-ны программа, Северолеслы ковмас медавлны вöтгырсö ортча округјасыс (Вјатскејыс).

Вöрын ужалан кадсö ну-жöдны 52 лунöз.

Ужалысгасыс лысöс содтö-мөн оз-на ешты программам. Ковмас щöц жона тöжбыны, мед ескö быд кер леысг дыр-жык вöрас ужалис да унжык кер петкöдiс. Таво ужалан се-зонсö колö быт нужöдны сiзи, мед быд кер леысг вылö гөгöр-нö арталан шöркофа лоас 52 ужалан лун, мед быр рубщик вер-мiс леыны вöрсö сезонид 130 к. метр, а кыскасыс 150 куб. м. Колöм во ужалисны сöмын 35 лун. Сiз-кö сезонсö колö ну-жöдны еша вылö на 50%. Вöр петкöдан нормаыс колöм во вö-лi рубщиклы 105 куб, метр (сод-дö24%) кыскасылы 112 куб. м. (содö 34%).

Тајö некимын лыдпасөыс по-чö адчыны, ми бура-кö зелöдчы-лам, зiлжына-кö бостчылам, про-граммасö вермам сполнöја тыр-мы. Вывти повзыны нiнöмыс-на. Колö сöмын воыжык заводитны

ужавны, петны уж вылö арсаң-ыс, сөнтабрааң. Вицöдлам-кö суседјас вылö, бостамкөт Кар-дорса округ, сенi важөн-нын ставныс кок вылö сувтiсны, ужыс сенi пуб. Мижан танi сө-щöм збоја кутчiсöмыс абу-на.

Век-на тој моз вöрам, термагöм оз төдчы.

Таво унжыклаас кер пöрö-дöмсö лöб тордöдма кыскалöм-ыс (отделение рубки от воз-ки). Тајö сөтас ыжыд кокнöд вöвтöмјасыс. Сөсөа тавосаң шу-öма паскыда заводитны ужав-ны выл ногөн: заготовкасö, вöр пöрöдöмсö бостчыны нубдны ар-саң, мед ескö лым устöз, вöвјас вöрö катöдтöз пöвiс рубщик-јасыс пöрöдны, заготовитны во-чыс уна кер. Тајö зев колан-тор. Сытöг програматö лöб вывти сöкыд тыртны. Чорыда вöли шуöма заводитны ужавны сөнтабрааң. Збылысöс ез ло-кöсыгöм сөртi. Ез кадын лö-сöдчыны Комилес ны профсојуз-јас. Колдоговорсö кырымалöм-ыс лöи сöмын августын, сiкт-јасö колдоговорыс вöлiсiтi - на воалöны. Растсенкајасөн да на-тураа снабженнö нормајасөн сiзжö жона сормiсны. Век-на сöгласујтöны Крајкöд. Тајö ну-жмаөмыслы колö регыджык пук-тыны пом, öддöжык ыставны местајаслы колана матерјал-сöс, мед пырыс - пыр - жö па-кыда, быдлаын заводитны ну-дны медавлöм. Медавлöмыс, буракö, некөн-на абу заводит-чöма. Воштим-нын вешöрö зон-вөжөн.

Ыбса контора томан сајын.

Ыбса рабочком (Сыктыв р.) мижанлы жүөртö: Комилеслөн сө-чöс рајконтораса зав. Попов-пö мунö сөнтабрааң отпускö, колö сы местаб сöмын прiјомш-щик, вöрлезым кежлö-пö лöсöд-чöм мунö зев омöла. Каңалöмаөс кор леыны отпускад! сөрт, таң-над коркö жанварјасын заводит-часны кертö леыны. Тацöм сiвö-ыс абу öтiлаын. Вöрлезысгаслөн улысса аппаратыс абу-на, тыда-лö, гөгöрвоома—кущöм самөн, кущöм перыда ковмас таво вöр-ны. Важ модајастö, другјас,

ковмас вунöдны. Ыжыд трево-га бостö сөсөа мижансö вöр кер-кајас понда. Таво-öд план сөр-тi ковмас выл вылö стрöйтны 833 вöр керка да 505 важ керкајас-сö зөнтавны. Бөрја жүөрјас сөр-тi, керкајас стрöйтöм зев нөж-жö мунö, мукöдлаас абу-на за-вöдiтлöмаөс. Ми щöктам улыс-са парторганјасыс да профсо-јузјасыс буржыка тавылö ви-цöдлыны, проверитны, топöдлы-ны сөщöмјассö, кодјас нужма-сöны да сiјөн торкöны став вöрлезымсö.

Некычi оз поч-ошкыны i профсојузјасöс.

Учöмыд, бокын сулалöмыд, ракајастö лыдфöмыд төдчö щöц профорганизатсiјааслөн. Обот-фел ГХЛР жона норасö: нiнöм-пö меным увсаң оз жүөртны кы-чi мыл лöсöдчöны. Ми тај чајтам, некычi оз лöсöдчыны-а. Кад-нын ескö рабочкомјасыс, мест-комјасыс, профполномоченнö-јасыс сој пужöмөн заводитны ужавны-да. Онi-öд паскыда кол-лö нубдны колдоговорнöј кам-паннö, сөсөа вербовка. Оз-кö аоныс сафмыны, корам улысса парторганізатсiјаасöс, Рајком-јасöс сiбöдчыны на бердö, сөт-ны чорыд iндöдјас, туддöдны уж вылас. Профсојузјаслөн рај-оннöј аппаратјас, iнструкторјас öнi абуöс-да сывöсна корам јонжыка меставыс парторган-јасыс сувтöдны вөкöдлөмсö профсојуз јачејаснас, кыскы-ны ставсö зумыда, зiла отсасны вöрлезымн.

Мiнiн.

Öнiгана-жö кутчiсны.

Зев омöла мунö вöркылö-дан јујас весалöм куца уж. Мукöд рајонјасын тајö уж абу-на кутчiсöлöмаөс. Öтi мöбланы кöт-i кутчiсöлöмаөс сiјö оз поч шуны весалöмөн, а сö-мын тыртöмөн. Кыр дорын су-лалыс пужасö пöрлөдлöмаөс ју-јасас,—сiјö лöб сöмын сөм шы-далöм. Тајö роскодјассö колö пуктыны мыжајас вылö.

Зев ыжыд вниманнö ми пук-там лотјасөн вöр кылöдöм вы-лö. Лотнад кылöдöмыд сөтö ыжыд бур кылöдысгасыс дај

Вöрлезыны лöсöдчöм оз мун.

Партјачејкајас вөсiг-на абу мöвпыштлöмаөс-жöз костö вöрлезын программа пакöдöм могыс.

Вöрлезыг кежлö лöсöдчöм Шојнаты да Кулöмдiн рајонја-сын вөсiг-на оз мун. Кондого-говорөн јöсöс абу на төдмöдö-ма. Кулакјас да налөн отсасыс-јас пöлзүйтчöны мижан узöмөн, быдсама жүөрјас леыалöны: вöр-сö-пö даң, вылö нуöны, керле-зысгасыс пö семјасасö шыгöн пондасын вицны да мукöдтор. Најö абу узöмаөс падмöдана уж нуöдны, быд пельöсын ваш-көдчöны, шöркофема олысгас-öс ас бердас кыскöны. Партја-

чејкајаслөн чик-жö пыр колö бост-чыны тајö уж дорö котыртны гöл да шöркофа олысгасöс.

Кулакјас да подкулачникјас сөралöны правiтелственнöј за-даннө вылын,— гумага вылас-пö-i колö; комын луныс-пö дыр вöрын ужавны некод оз вермы, јi да балка туж вöчöмыд-пö нем-тор оз сөт; бригадөн-пö некод оз понды ужавны да с. в. Кол-лö тацöм кулатскöј ылысмыслы чорыда воча сувтны да лан-тöдны. Зөзöгов.

СЫКТЫВКАРСА ЛЕСПРОМХОЗ! КÖН-НÖ ТЕ?

Леспромхозјастö организуј-тöмыд-пö помасiс-нин, öнi најö зiлöмөн-пö ужалöны-нин, вiсталис сөрнiтiгөн Карманов јорт.

Зев жона сöлөмöј кутiс кыс-кыны менö ветлыны сөр-нiтны щöц матысса—Сыктыв-кар леспромхозса дiректор Ö. В. Стенiнкöд.

Јуасi морт даслыс кымын Сыктывкарса леспромхозлыс конторасö, быдөн шуöны:—ог

тöд тöварит,—ег-на кывлы с-щöм сiвöтö. Кöсi-нын пырав-ны мiлiтсiја бердса справочнöј отфелö, төдмöдны, гашкö, меда гуөдн, зөбөдмөн ужалö конто-райд-да ладнö јешщö бур морт вөскалiс да вiсталис, конторасы-пö-öд леспромхозылөн абу-на, ужыс оз-на мун. Дiректорыс патераас конкö олö. Стөнiн јорт! талун-öд сөнтабр 6 лун, шыöдчы кöнi те?

Начало партчистки по области.

Начало чистки ячеек по Устьес-ольскому району: Лесзавод с 8/IX, Типография с 11/IX, Обсоюз с 14/IX, ОбфО с 17/IX, ОИК с 20/IX, ОМХ с 24/IX и Прокуратура с 28/IX.

КОМИССИЯ—председатель т. ВИ-ТОЛ, члены—Шулепов Д. И. и Мал-ков.

ОБОНО с 9/IX, ОСПС с 12/IX, Здравотдел с 15/IX, Кодзьвилл с 18/IX, Статотдел с 22/IX, Нювчим с 27/IX, и Шешни с 1/Х.

КОМИССИЯ: председатель Ильчу-ков, члены Мальцев и Яatieва В. И.

По Районам:

ВИЗИНГСКИЙ: с 10/IX; Комиссия—Председатель—т. Мудров, члены—Колегов М. И. и Соколов, вторая комиссия—Председатель—т. Куты-кин, члены—Патутин и Павлов.

УКТЬКУЛОМ: с 9/IX; две комиссии, Председатель—т. Тимушев, чле-ны—Худонин; один выделяется на месте. Вторая пом. председатель—Колегов Н. Ст., члены—Власов и Елфимов.

УСТЬЕВИМ: Начало работ с 6/IX; ко-миссия—Шарыгин, члены—Якутов и Соловьев.

СТАВРОПОЛЬСКИЙ: с 12/IX; комиссия—председатель—рабочий из Княй КК, члены—Каракичев и Попов В. Д. (рабочий Лесзавода).

ПРИЛУЗЬЕ: с 12/IX; председател ра-бочий из Княй КК, члены—Дави-лов В. Д. и Шушкова А. П.

Фельетон.

„Чистка“.

Вомынин (Шојнаты рајон) сөсөвөтö пред-седателö бөрiсны јачејкаса секретарöс—И. И. Моторiнöс. Сiјö велiс јаслыс заведүушщöјöб —И. И. Кановöс да сы пыфдi пунктiс асыс гөтгырöб, вöдi жона нöјтö да омöла вөрдö чө-лафöс. Шоча вөрдöмла чөлафöс вiмөмаөс мытöн. Јөкмд нан чөлафöс абу-на петкөдлö-маөс. Јөва вiцöмла көкөн велiс чөлафöс пышiбiн гортас, а мукöдöс бөсталин бат-мамасыс.

Комсомолец.

Быдөнлы јөнааң сөтöма кущöмкө еуелун: попјас кужöны ылöдчыны, чiганјас—гадајтчыны, китајса генерал-јас—пуроны, а партјачејкаса секре-тар—Педöр Ивановiч Моторiн суөмбiма чiсткајас вöчавны...

Кор Моторiнöс бөрiсны сөлсөвет-ны јуралысö, сiјö регыд i кутiс пет-көдлыны асыс „суулунсö“. Локтiс гө-тырсы öнi да шуö:

— Те, бабун, нiнöм он төд?

— Ог.

— Онi быд газетны гiжöны чiстка-јасыс. Вöчальны чiсткајас по партиј-ној i сөветскöј лiнiјi, i оуружном i рајонном масштабe. Вöтлалöны быд-лаыс чуждöј элементјасöс, бјурократ-јасöс да сiзи вöдö. Öднiм словом, чi-сөйтöны кытi мыј оз кажiтчы... Ме, кычi партијнöј морт да кычi башкабi јöзлөн дорыс ужалöжык, щöц кöсiја неыжыд вiдлөг вöчлыны, в сөлском масштабe. Вомынос-öд колö-жö оздо-ровитныс, а мөдыс гашкö чiсөйтан ко-мисөиас менö бөстасын ужавны, кычi

пактiвiс. Мижан областын-öд чiстка-ыс, сөрт, лоас-жö-а...

— Ачыд төдан.—Воча шуiс гөты-рыс.—Сöмын, ме чајта, колö-жö-öд сөтчö кущöмкө приказ-лы, щöктöм-лы...

— О, јерунда! Ставсö-на-öд тајö Лөнiн дiрөктивiдiн вöчöны. Пышлөн-тај нiмыс—Лөнiн, мы-нö јешщö кол-лö? Анын-тај, небоө, быдтам. (Пыс-лөн нiмыс збылыс Лөнiн).

— Но, а кычi-нö өөкö öтнадiн чi-сткасö нубдан?—Јуалис гөтырыс.—Га-четад гiжалöм сөртi-кö, колö щöщ массалөн ужалöм дај колö крiтка ну-дны.

— Масса пыфдыс, бабунöј, те лоан.—Воча шуiс Моторiн јорт.—Тен-чыд збојлунтö да локтö комын ныв-бабалы не венны... Сөсөа, аөт-кө ешабн чајтан, почас i мамјастö щöц чукодстыны, тенчыд да менчым. Луч-щö ен возражајт,—менам ставсö-нын гөгöрбок арталöма... Аскi-жö чышкыш-та јаслыс заведүушщöј Кановöс, кычi негоднöј элементöс. Мужик морт

сiјö чөлаф пöвсын овны оз куж. Аскiнас, збылыс, Моторiн јорт сө-тiс приказ—чөвтны чөлаф јаслiбiн за-ведүушчö I. I. Кановöс (служитiс 6 лун). А сыпыфдi пунктiс асыс гө-тырсö („массатö“).

Јаслын јуралысөс вөжөм бөрiн Моторiн јорт жона-на мөвпалiс, кодбө нöшта почö „чiсөйтны“, сöмын јонжы-ка „негоднöјыс“ некод сөсөа ез оур. Сөкi локтiс гөтырыс ордö (јаслiс), корiс сөтчö щöщ мамсö да вöшщасö да вöчiс накöд сөвешчаннö. Моторiн јорт вiсталис:

— Партијнöј чiстка менам помасiс. Вајö воотылöј ас костаныд сөтсiали-сөтiсескöј ордiнөм да iндалöј, кущöм нөлулчiјас почö бырöдны по советскöј лiнiјi... Ме ногон-кö, тајö јаслiсö колö ставнас „чiсөйтны“. Вiтö-квајт во-нын вокоам јаслiбiн, а чөлафiс чiнөм пыфдi кутiс содны. Оз буракö i быд-мывны... Став нөрынд мижан, парти-нöј јöзлөн татчö поритчас... Аскi-жö локта јаслыс патерад да ачым кута руковөйтны тајö чiстканас.

— Сiз-кö, вајö-жö первöј јөкмд пысöс „чiсөйтам“.—Предложитiс „мас-са“ (јаслiбiн выл заведүушчö).—Сiз-нын со чөлафiс пөвадiтчöмаөс, быд-лун сөјны корöны, а јөкмд нан iн-над-кө велöдан, голатö ордбасын.

Тајö предложениенöс Моторiн јорт гөлсөјуитiс. Ачыс кыкнан кiсö лепты-лыс, кык мам ез-жö колтчыны, а гө-тырыс—Лөнiнiсмыс (пыслю) кiсö щöщ кыпöдiлiс да шуiс:

— Те-öд, көчi Лөнiн, iчөт-на-да, нiнöм на он гөгöрво...

Та бөрiн сөвешчаннö помасiс.

Моторiн јорт вiсталис кык мамыс бла-годарноет „бура отсөдöмыс“ да щöк-тiс воывлыны јаслiбiн быдлун.

— Тiжанлы,—шуö,—уна оз ков-танi öвi сајын щöщ кутанын сөб-дајтны.

Аскiнас Моторiн јорт локтiс јаслiбi патерад — „чiсткабiн руковөйтны“. Сөтчö-жö локтiсны кык мам—,öвi са-јын öбөдајтны“. Јаслiбiн заведүушчö пöжалöма јөкмд пычыс бiн, а Моторiн јорт гөсөйтöдö вöшщасö:

— Те, вöшща, бiн вөдсөтö јон-жыка сөј! Ачыд-öд менö вердiвлiн-жö... Шулывлöны-тај; нан-сов-пö во-дса...

Гојiг моз бара вöчiсны сөвешчан-нöкөс да шуiсны (постановитны): „Медым јаслiбiс чөлаф аравасы лөб чiсөйтöма, колö пуктыны режiм—чө-лафöс суткi пышкын öтчыд вердны, жона чiршöдлыны да мөртчытöдыс нөјт-ны (гöлјаслыс чөлафöс нөјтны лөзöз, öн дорас вачкалöмөн), мед аскi чө-лафiс аоныс пышјаласын гортаныс, а көкөн ветлытöмјассö—бат-мамасы нуаласын. Тајö шуöмсö пөртны олөмö јаслiбiн заведүушчöлы, кычi спөтсiали-сткалы.

Јаслiбiн заведүушчö сiзи i кутiс вöч-ны. Сiзö-жö луноаныс чөлафöс кутiс шыгöдны, а кор најö кутiсны бөрiн да сөјны корны, „масса“ кокнас зым-кытiс да шуiс:

Мөдлуннас чөлафiс сныс-на вö-лi сөкыс куца шыгöдöм бөрiн друг вердöмла ставныс вiмiсны мытöн, дај „масса“ петкөдiлiс неыжыд пуж... Медөа жона iнмiс гöл чөлафiс: öва Катөрина Iгушова кагалы öн дорас

вачкалiс да муртса öн пöлыс өз пет, Гөргөј Iпатiевльыс кагасö лөсалiс лө-зöч (жона сөјмөла), Гидöр Опонiнiс кагасö шомкөд лөзöч-жö кулыс (сiл-лөн көтiнö, тыдавтöм iнын лöи—мыш-куас), сiзи вöдö.

Сыбöрын чөлафiд збыл вылö повзiсны: он-кө-пö татны пышi, гол-латö вундасын-да, бат-мамтö он ад-чыс. Сөсөа најö чукөрбi-чукөрбiн i кутiсны пышјавны гортаныс, а Моторiн гозјалы сiзи i колö—налөн „чiсөйт-чан кампаньныс“ бура выполнајтчö... „Негоднöј элементöс“—Кановöс—„чiсөйтiсны“, јөкмд пыч, мыј сөлтiс-ны јаслiлы,—кымынкö лунөн „чiсөйт-iсны, јаслiсö „чөлаф аравасы“—пöшт-тi „чiсөйтiсны“—жö-нiн. Сөсөа нiнöм оз i ков!

Сөтчö-жö локтiсны кык мам—,öвi са-јын öбөдајтны“. Јаслiбiн заведүушчö пöжалöма јөкмд пычыс бiн, а Моторiн јорт гөсөйтöдö вöшщасö:

— Те, вöшща, бiн вөдсөтö јон-жыка сөј! Ачыд-öд менö вердiвлiн-жö... Шулывлöны-тај; нан-сов-пö во-дса...

Мөдлуннас чөлафiс сныс-на вö-лi сөкыс куца шыгöдöм бөрiн друг вердöмла ставныс вiмiсны мытöн, дај „масса“ петкөдiлiс неыжыд пуж... Медөа жона iнмiс гöл чөлафiс: öва Катөрина Iгушова кагалы öн дорас

Коллективизация уң мунөм да воңо кежлө моҗас.

Тараканов Јортлөн җеҗисјас.

ОБЛАСТУВСА КОЛХОЗЈАСЛӨН И СЈЕЗД.

Колхозјаслөн сјезд чукөртчө выль 29-30 во кежлө паныд. Сјезд вылын ковмас артавны став бурторјассө да Һелучкјас-сө, кодј вөлөмаөе коллективизатсја уҗын, да сувтөдны воңо выль моҗас, меҗым ескө јонмөдны да паскөдны коллективизатсја Комі областын.

Тажө воҗө ми помалам ыҗыд победајасөн өиктса өвмөс фронт-вылын. Сіктса өвмөс Комі областын јона тувтчыштыс воңо гөҗөр боксаң: содис көҗа плөшшад 6% выль, кыптыштыс јона өиктса өвмөсын текніка, јона паскаліс коллективизасө өтүвтчөм. Оти кылөн-кө шуны өиктса өвмөс таво вөрҗис места-ыс да терыба кутіс мунны сотсіализм туј куҗа.

Гөль да шөркөфдема крестана суҗөдисны тајө победасө кулакјаскөд, классөвөј враҗаскөд вермаөмөн, коммунист партия да Совет власт вөскөдлөмөн.

Өнөҗ өиктса өвмөслөн Комі областын төварнөј продуктсја-ыс зев ічөт. Сіктса өвмөс ми-јан оз вермы өдјө мунны воңо, оз-кө сіјө сувт чорыда кооператсја да коллективизатсја уҗын туј выль. Товарногтыс кыптас сөмын ғырыс колхозјас пыр ғырыс машинајасөн ужалөмөн да агрокультура лептөмөн.

Һеважөн јешшө ми кывлім сөщөм өөрнјас, оз-пө поҗ ми-јан Комі областын чорыда сувтөдны коллективизатсјасө, нынөм-пө сетыс оз артмы. Оти өлөмыс петкөдлө мөдөс: комі өиктјасын паскыда кутіс мунны коллективизатсја, һе өтик торја көҗајствоөн, а став өиктјасөн гөль јөз да шөркөфдема крестана кутісны пырны колхозө. Маттысчөма сөщөм кад, кор пондисны өтүвтчыны колхозө став өиктјас; мунөны-нын сорнјас став рајонын өтүвтчөм јылыс.

1928 воҗа октябр төлөс кеж-лө Комі областын вөлөмаөе (унҗыкыс кабала вылын) 34 өтүвја өвмөс, на пын: 14 өиктса өвмөс артел, да 20 өтүвја виҗму ужалан төварішщөвојас. Тајө сјезд кежлө лыдыс колхозјаслөн со-нын кытөҗ содөма: 14 коммуна, артелјас 36 да виҗму ужалан төвар 85; став Комі област өвмөсјас өртө колхозја-сө пырөмаөе 4% унҗыкөн, көльөм 1928 воын вөлөма сөмын 1,3%.

Коммунист партия шыөдчөм выль гөль да шөркөфдема крестана кутісны чорыда өиктса өвмөслыс чужөмбансө вежны, өтсіализм нога уҗөн дорны выль өлөм. Комі өиктјасын луныс-лу-лөм тајө уҗ бердын класс-кө чор. —вермаөм. Кулакјас сөвөј коо-вајө налы өтүвтчө-төдөны мы. Шөркөфдема кре-мыс гөль да Һелучкјас на пезөдны өтаналөн, сывдөс атсја уҗсө. Пөдтыны коллективизатсја чорыда тајө сјезд вылын көлө ч се-сувтөдны колхозјас воңо. Уҗ-сөщөм моҗас, меҗым ескө јонмө-ка чорҗис, паскаліс коллективизатсја уҗ да кулакјаскөд вермаөм.

Сөмын ғырыс колхозјас пыр өдјө кыпөдам өвмөс.

Лыдыс колхозјаслөн ескө со-дөс уна, сөмын тајө оз-на тыр-мы. Отија колхозјас зев-на ічө-төд. Меҗ ғырыс колхозјасын өтүвчөмаөе сөмын 30-47 көҗа-јствојас. Бөҗтам-кө сөщөм ыҗыд колхоз, кушөдөн лыдөфөны өтүв-ја виҗму ужалан төварішщөво. Виҗын өиктын „Возроҗденне“, а сіјө өтүвтө сөмын 30 торја көҗајство. Көҗа плөшшадыс тајө колхозын сөмын [36 га, виҗас

120 га, вөҗас да мөсјас сізі-жө еҗа: өтик торја көҗајство выль уҗө 0,75 вөв да 2 мөс. Тащөм ічөт колхозјас оз вермын паскыда нубөдны ғырыс машина-сөн ужалөм да лептыны өвмөс-лыс төварногтсө.

Став СССР-са коммунист партиялөн дасквартөд кон-ферентсја чукөстыс гөль да шөркөфдема крестанаөс вөчны ғырыс колхозјас, меҗым најө вермисны унҗык аслыныс пөль-засө вөчны тащөм ғырыс колхозјасө пырөмөн да і госу-дарстволы сетны төварнөј про-дуктсја. Сіктса өвмөс воҗын мијан Комі областын вит воҗа план өөртө сулалөны ыҗыд моҗ-ас: кыпөдны уроҗај 35% выль, паскөдны көҗа плөшшад 35% выль, бурмөдны скөт унҗык 15%-ыс да коллективизирүтны торја көҗајствојассө 20% мын-да став өвмөс лыд өөртө. Тајө моҗассө ми верма өлөмө пөртны кооператсја да ғырыс колхозјас пыр.

Бырөдам Һелучкјассө коллективизатсја уҗыс.

Һелучкјас колхозјасын арт-мөны со мыј вөсна: зев еҗа тајө коллективизатсја уҗын (гаммөмыс (опытыс), колхозникјас костын зев ыҗыд һеграмотност; еҗа колхозјасын бур уҗнү-өдөсјас, еҗа колхознөј кадрјас, абу агрономјас; коммунистјасыс да комсомо-лечјасыс колхозјасын оз тыр-мыны.

Меҗыҗыд Һелучкјас со ку-шөмөс: Еҗа кыскөмаөе колхозјасө гөль јөзөс, батрақјасөс да өтка олыс крестанкајасөс (дөвајасөс). Колхозјасын ічөт карлыкөвөј өвмөс понда һекушөм төвар-ногт абу: нынөм абу вузавны (ја, выј, колк, шабд да сіз во-ңө). Мујас да виҗас еҗаөе, сы-вөсна ғырыс машинајаслы наҗ-рузкаыс оз тырмы.

Омөла мунө банксаң уҗды-сөм да зев еҗа уҗдөмаөе му да виҗ паскөдөм выль да өтүвја стрөјбајас сувтөдөм выль, сіз-жө уҗдысөмыс вөлөма җөңыд срок кежлө.

Организатсионнөј да инструк-таж боксаң колхозјаслы өтсө-гыс вөлөма зев еҗа.

Уна колхозјас ужалөны уҗ нубөдан планјастөҗ, а кодлөн вөлөмаөе планјас на өөртө уҗ-сө ез нубөдны.

Колхозјас оз төдны, кыҗи колө бурҗыка сувтөдны уҗсө колхозас, мында мынтыны ужалөм понда шленјаслы, кыҗ јук-ны шленјас кост докодјассө. Уҗыслы учотыс колхозјасын өмөт.

Һемлеустројство мунө на-рәдника, сывөсна өтүвја ужалан мујас да виҗас колхозјасын еҗа, колхозјас оз төдны кушөм пе-ремена выль трекполкасаң вуҗ-ны, скөт вөдөтөм да виҗму уҗа-өм костын һекушөм јитөд абу.

Өвлөны сөщөм өмөт торјас, пхөзө пырөдны кулакјас кор ко-вја өлөмсө да вермаө-зугны өту-ны мија нкөд. а мунө колхоз-Сіз-җсө өмөт (кустүҗчөм).

Сіз-җсө өтүвтчөм култура јас костын өтүвтчөм өнөҗ. Ез төдчы колхозјасын өнөҗ кыпөдан уҗ, пөсофсојуз өф-сулалөны бокын, һекушөм ө-ство колхозјас выль колхозјас.

Өнөҗ ез паскав та орды-костын сотсіализм но-гөм.

Вөлөмаөе сөщөм торја, но-дыша шыөдчисны колхозјас раөм выль торја Совет да а

оператсја органјас, најө дөзмө-дисны јөзөс аслас бјурократизмөн да волокитаөн.

Мијан воҗын сулалан моҗас.

Коллективизатсја кыптөмыс да кулакјаскөд вермаөөмыс шөк-төны өни-жө өтүвтны колхозјас-сө аслас колхознөј өистемаө, вөчны областувса колхознөј со-јуз, кодј чорыҗыка кутас от-савны колхозјаслы гөҗөр боксаң: уҗдысөмөн, өиктса өвмөс көлуј вајөмөн, төварнөј продуктсја ву-залөмөн да сіз воңо. Отија колхозјурө оз-нын вермы коллективизатсја уҗтө јуравны.

Колхозсојузлы сетны став правајассө СССР-са ЦК-өн да СНК-өн 1928 воҗа јуң 21 лунө шуөм өөртө. Оперативнөј да көҗајственнөј уҗсө колхозсојуз-лы нубөдны Һельпромскөд до-говор өөртө. Сјезд с гөдө колхозјас воҗын моҗ—г рны шлен-јасөн кредитнөј товарішщөво-јасө да рајоннөј өтүвтчөмјасө кор чужасын најө спөтсіализнөј кооперативјас костын ВКП(б) ЦК шуөм өөртө („Правда“ 1929 воҗа јуң 29 лун.)

Колө матыстны колхознө уҗ бердө став сөветса, проф-сојузнөј да кооперативнөј об-щественногтсө; колө јонмөдны колхозјас гөҗөр гөль да шөркөф-дема крестана көстын јитөд, да отсавны налы кулакјаскөд, налы отсалыҗаскөд, попјаскөд да сектантјаскөд вермаөны. Колхозјаслы колө јонҗыка уҗавны гөль крестана костын.

Јонмөдны колхозјассө да вөчны вылыс, меҗым ескө лок-тан 1929-30 во октябр 1 лун кежлө өтүвтны колхозјасө став гөль да шөркөфдема көҗајствојас пјыс 10% мында. Ғырысөдны шөркөфдема колхозсө 22-25 өв-мөсөҗ; өтүвтны колхозјасө өта-мөдкөд (кустүҗны), меҗ ескө вөлдө вөчөма 10 ғырыс куст (Слудскөј, Виҗинса, Меҗадорса, Чукулөмса, Көҗыввса, Керчөмја-са, Отса да мукөд өиктјасын).

Ғикөҗ коллективизирүтны Виҗин-са да Слудса сөлсоветјас. Вөч-ны кык колхоз гөрд армиясө локтысөҗас пыщкыс.

Став колхозјаслы сетны уҗ нубөдан планјас да 60% һемле-устројтөм колхозјаслы вөчны организатсионнөј планјас. Нубөдны һемлеустројствө став колхозјаслы, кодјас чужөмаөе таво да чужасын локтан воө.

Һемлеустројство нубөдгөн колө чөрыда сувтөдны ғырыс колхозјасө өтүвтчөм јылыс.

Өни-жө колө правленнөлы тыртны штатсө агроном колхоз-никјасөн, да өдјө сетны колхоз-јаслы тујдөд, кыҗи бурҗыка дө-сөдны колхоз пыщкын уҗсө, кыҗи мынтысны уҗыс шленјас-лы да отсавны колхозјаслы кы-пөдны төварногтсө.

Меҗ ескө колхозјас ез кіс-гыны, колө чорыда сувтөдны мувиҗ, скөт да стрөјба, да за-водјас өтүвтөм да ғырыс маши-најасөн ужалөм. Колө содтыны өдјөҗык јуктөм (Һөҗөлімөј) ка-питалсө. Колө вөчны кыҗ өтка колхозјасын, сіз і өтүвчөм куст-јас гөҗөр машина виҗан пункт-јас, ремонтнөј куҗнөчајас, бид-сама кустара заводјас (мөс выј да шабд выј вөчан заводјас, өр да өөгөч перјан заводјас да сіз воңо). Өни-жө колө өтүвтчы-ны өр ужалан артелјасө, ме-һы өр өтүвтчөм сортөвөјсө ке-дым өту-авны, да кылөдны. равны, кыс. өлескөд договор.

Өдјө колө Ком. өлескөд договор-јас вөчны өөр ужалөм јылыс, меҗым ескө Комілес сетіс го-

җөм кежлө аҗыс тракторјассө да вөҗјасө өтүвјөн колхозјас пыщкын уҗавны.

Виҗму да скөт дорын уҗсө колө колхозјасын сіз пөсөдны, меҗ өдјөҗык колхозјас вермис-ны вузавны рынок вылын јај, выј, јөв, колк, пуктасјас, шабд да сіз воңо. Көҗыввса колхоз-јаслы колө чорыда кутчөны јонҗыка скөт да пуктасјас вө-дөтөм бердө.

Правленнөлы колө нубөдны төвнас колхознөј да счетовод-ство выль вөлөдөм курсјас. Сіз-жө сувтөдны уҗтө һывбаба кос-тын шабд вөдөтөм јылыс, скөт виҗөм, да горт гөҗөр ужалөм јылыс. Чорыда бырөдны һегра-мотност колхозникјас костын. Сувтөдны вытырөс велөдан ју-көд да виҗму управленнө воҗын ШКМ-ын да с-көҗајствен. тех-никумын вөлөдны колхознөј өистсіплинајас; сувтөдны моҗ востыны областын колхознөј уҗ вөлөдан школајас. Колө јонмөд-ны колхозјасын јуралыс орган-јассө колхознөј кадрјас бидтө-мөн.

Өдјөҗык кутчөны сотсіализм нога ордысөм бердө колхозјас костын, јөзөдны гөҗөм договор-јассө „Југыд туј“, „Комі өикт“ да „Комі комсомол“ гачөтјас пыр. Ордысөмөс колө нубөдны кыҗи мувиҗ ужалөм дорын, сізі вөрлеҗан уҗын: локтан вөр-леҗан кампаннө кежлө өни-жө нубөдны ордысөм унҗыкөн өту-вчөмөн кадын вөрө петөм куҗа.

Уҗдысан уҗсө колө өдјөҗык бурмөдны. Колөм кредитјассө колө өни-жө разөдны колхозјас костын, меҗ најөс оз тупкыны. Уҗдысан плансө мөд во кежлө оз ков чынтыны, колө корны Крајса сөјузсө, меҗым сіјө от-

саліс плансө җөңөн примитны. Уҗдыны колө меҗвоҗ вынтөм колхозјаслы, кодјасөс поҗө уҗ-дысөм пыр јонмөдны да кыпөд-ны налыс өвмөсјассө, меҗ сіјө өетіс төварнөј продуктсја. Уҗ-дысөмөс нубөдны сіз, меҗ унҗы-кыс вөлі өөтөма куҗ срок кежлө.

Прөст формаа колхозјас пөртны вылынҗык формаа колхозјасө (өтүвја виҗму ужалан т-тво, артелө, коммуна). Сіз-жө колө вуҗөдны мукөд коопе-ративјассө ғырыс колхозјасө.

Пуктыны моҗ—јонмөдны да паскөдны колхозјасын гөль да батрақјаслыс прослојкасө. Тајө оз поҗ гөҗөрвоны, мыј оз поҗ шөркөфдема крестанајасөс леҗ-ны колхозө гөль јөз да батрақ-јас-кө колхозын еҗаөе. Колө уҗавны јонҗыка гөль крестана костын да кыскыны најөс колхозө.

Кулакјаскөд вермаөөм чор-өдны, колхозө кулакјасөс һе леҗны.

Корны областувса өирек-тивнөј органјасөс матыстны колхозјас бердө став сөвет көҗа-јств. да мукөд органјасөс да шөк-тыны налы гөҗөр боксаң отсав-ны колхозјаслы.

Чорыда кутчөны бырөдны волокита, бјурократизм.

Сіктса өвмөс Комі областын оз вермы өдјө мунны воңо, оз-кө сіјө чорыда сувт кооператсја да коллективизатсја туј выль. Товарногт кыптас сөмын ғы-рыс колхозјас пыр ғырыс маши-најасөн ужалөмөн да агрокуль-тура лептөмөн.

Өнөҗ өиктса өвмөслөн Комі областын төварнөј продуктсја-ыс зев ічөт.

Ізбачјас да ушөҗелјас, ужалөј Јураңова моз!

Лопыдін өиктын (Сыктыв-дін рајон) август 19 лунө пер-вој-на сорнитыны индустриализа-тсја коҗмөд зајом јылыс. Ныв-бабајас костын уҗалыс—Ф. Јураңова локтис сөлсоветө да меҗвојдөр јөзсө төдмөдөс өвмөс кыпөдан вит воҗа план јылыс да индустриализатсја коҗмөд за-јом јылыс, сөгөа бөстчөс гөҗав-ны зајом выль. Меҗвојдөр ачыс гөҗөс 125% төлысга ужалан дон выль (көсјө зајомсө һөбны

пыр дон выль) да коперативса уҗалысөҗас өти төлысга ужалан дон выль.

Һөдыр мыҗтө сөлсовет өши-улө чукөртчисны уна јөз да Јураңова најөс бара төдмөдөс зајом јылыс. Сөкі крестана өти здуқон зајом выль гөҗөсисны 320 шајт дон.

Мукөд өиктса уҗалысөҗаслөн колө бөстчыны уҗавны Јураңо-ва моз-жө.

Виҗдысө.

Јемва воҗса кооперативјаслөн колө бөстны пример Еҗва воҗса кооперативјаслысө.

Виҗса (Јемдін рајон) коопе-ратив вузаө сөмын Обсојузыс вајөм төварөн да крөстаналы колан төварјас тырмымөн һе-кор оз овлы, а гын тунјас да куҗика көмкот һөкор оз овлы.

Ме думыс, сөщөм төварыс-ла поҗө ветлыны Јаткаө да Кот-ласө, Обсојузлыс вајөмсө видчы-сөм дорыс. Сізтө төварыд дон-төмҗык лоас-дај.

Еҗва воҗса кооперативјасыс бид гөҗөм ветлөны һөбааны Јаткаө да Котласө, вајөны бид-пөлөс колан төварсө.

Јемва воҗса кооперативјас-лөн колө бөстны пример Еҗва воҗса кооперативјасыс да ји-ва куттөҗ термаоны төварысла вет-лыны Јаткаөҗ либө Котласөҗ.

Шлен.

Мыја-нө сіз?

Сыктывварса потребөше-ствөын видчөд морт кыҗкымын правленнөһөса јуралысөс, сьтөҗ-пө справкајассө оз поҗөсетнысө да. Һыр код-нын видчөсисны јө-зыд да бидөн дөзмісны—9 час-нын матын, а век-на абу-да. Сөгөа кутісны корны жалобнөј һи-га, норасын сетчө.

Кор-кө Һыр мыҗт-нын, јура-лысө ез лок да мукөд уҗалысө-јасыс өеталісны локтысөҗаслы колан справкајас.

Тани потребөщөствөса пра-вленнөһөсы со мыјјас колө ју-авны:

— Жалобнөј һига шкапын, а ключыс шкапыс јуралысө ор-дын—воча виҗис правленнөас уҗалысө.

Јуралысөс-кө кадын оз ве-јав локны моҗјасөн лі мы-ли, мыја оз ас местаас кол кодөс-кө мөдөс—правленнөас-өд волө бид дуқ уна јөз, а тащөм сор-мөмјасыс-пө лоалөны оз өтчөд;

Мыја-кө јуралысөс җөбө жа-лобнөј һигасө шкапас.

Китай да СССР кост волюгөм. Китай заводто сорнитны конфликт лөөдөм жылыг.

Август 28 лунд, ноль час лунин Наркоминдел пидди уж нуодыг Литвинов жорт динд вольгис германияса посол Фон-Фирксен да германияса правительств шоктом серти мытчодис Литвинов жортлы кык документ; китајса правительство корома сјо документјас јывыс јубртны Совет правительстволы.

1. Висталдм серти лөөдөм (вербальн) нотаас (отик документјас), коддс китајса миссия Берлинын мытчоддма германияса мукдд государствовјаскдд сорнит нуодыг министрстволы (вужддма неметскдј кыв выль шуд):

Китајса миссия-пд, кодд пыр лыддд вбли зев коланадн, медым ескд мукдд государствовјаскдд ез вбны некушдм зыкјас-ны волюгөмдг дугдм-нд, гдтов индны асыс уполномоченндјјаскдд кырмавны улынжык вадддм декларатсја.

Китајса миссия-пд лыддас зев буртордн, германияса правительств-кд јубртас Совет правительстволы декларатсјалыг текстсд.

2. Со мыј гјждма декларатсјас.

1. Кыкнан государствовыс сетдны кыв—став спорндј впросјасыс, кодјас вермасны кыптыны на костын, лод лөөддма 1924 вога соглашеннд серти, торја-нын лөөддасын, кушдм условјјасдн почас вештыны КВЖд пекинса соглашеннд 2-дд статта серти.

Кыкнан государствовыс пыр-пыр-жд ыстасы асыныс уполномоченндј представителјаскдд спорндј впросјаскдд лөөддм куца конферентсја вылд.

2. Кыкнан государствовыс чадтдны, КВЖд вылын артдм конфликт бдрн положенндјсд-пд вежны пекинса да мукденса соглашенндјас серти, коддс лөөддма 1924 во.

3. Совет правительств индд

виль управлајущдјс да сјдс выль вежысдс КВЖд вылд, кодјаскдс і пуктас КВЖд правленнд.

Совет правительств инструктордтд КВЖд вылын совет гражданадс, ужалыгјаскдс, медым најд некодард ез кежны 1924 во лөөддм соглашеннд статтаыс.

4. Кыкнан стдбонаыс пыр-пыр-жд лецасын вбла вылд конфликт дырјд, лдбд 1929 вога мај первојја лун бдрн арестујтдм јзсд.

Август 29 лунд, 6 час рытын Литвинов жорт сорнитс германияса посол Фон-Фирксенкдд да шуис,—Сојузндј правительств-пд гдтов примитны китајса правительстволыс предложеннсыс.

Сдмын којмдд пуктас Литвинов жорт содтис,—Совет правительств-пд инструктордтд КВЖд вылын служитыс СССР-са гражданадс, а китајса правительств—асыс меставыс властјаскдд да налыс органјаскдд, медым најд некушдма езкежны 6 статтаыс 1924 во лөөддм соглашеннсыс.

Такдд шдщ Литвинов жорт висталис Фон-Фирксенлы, сојузндј правительств-пд оз адзј некушдм помкајас, медым ескд вежны КВЖд вылын управлајущдјс да сјдс вежысдс, кодјас пыр ужалисны лөөддм договорјас серти.

Сенд-жд Литвинов жорт ндшта висталис Фон-Фирксенлы, Китајса правительств-пд чдвтас важ јуралысдд правленндсыс, код вбсна артмис став зыкыс, да пуктас вылдс, секд Совет правительств воын Наркоминдел сувтддас сорнит КВЖд вылын управлајущдјс да сјдс вежысдс вылдс пуктдм јылыс. Серт, управлајущдјс да сјдс вежысдс лод портдма олдмд, сдмын дтшдщ декларатсјаскдд кырымалдмкдд.

Тасс.

Совет гражданадс сујавны бурмаыс бырбма.

Токіо. Сентабр 2 лунд Харбинн арестујтисны бара зев уна советскдј гражданадс. Концентрационндј лагерын Сумбејын местаыс оз-нын тырмы, да выль арестујтдм јзсд клубд

да кдрттуј вывса мастерскејјасас сујисны. Сумбејса лагерын јона висавны заводитисны, торјанн нывбабајас. Висејаслы некушдм отсдг оз сетны.

Повзоддлны чикдд вбтлөмдн.

Токіо. Харбинсан воим јубртас серти, јзсдс јурддан манчурјјаса департамент вылын начальник Чжан-Го-Чен јзсддс чуддд, велдддмыс дугдыс уштелјаслы-пд асыввысва куим провинтсјаын (кдрттуј бердса) места некор оз ло сетдма.

Токіо. Агенство Хоци јубртдм серти, Совет Сојуз да Китај кост конферентсја вылын нанкинса правительств косјд вбзјны асыввыс китајса кдрттуј куца лөөддчдмсд 1924 вога договор серти. Сегга лөөддчд лөөддны китајскдј банковскдј комбинат.

Кыјдны СССР-д волюг дельегатјаскдс.

Токіо. Јапонјјас портјасын полтысашы шдктдма сува вадддны СССР-ыг локтыс јапонечјас бдрса. Најд кыјддны тајнас Владивостокс ч Тихо-океанса конферентсјд тыс јапонјјаса дельегат кытчд ветлисны шдщ м дс кымынкд јапонскдј су ган.

СССР да Естонја кост кырымалдма договор.

Мдскуа. Сентабр 4 лунд мукдд государствовјаскдд уж нуодыс комиссардс вежыс Литвинов жорт да Естонја правительствоса представител Селјама вежисны мдда-мддыскдд ратификационндј грамотајаскдд СССР-а Естонјаа костын торгвдј договор лөөддм куца. Договорыс кырымалдма Таллин карын.

Виль закон аскост вот жылыг.

Мдскуа. ВЦИК-лөн прецифумыс примитис обшдј закон аскост вот куца. Тајд законас дтввтдма аскост вот куцаыс правительстволдн став шуомјасыс. Виль закон серти аскост вотсд лөөдддны граждана сдмын обшдј собранндн јурддс-

чан да кдчадственндј сиктса могјас вылд. Обшдј собранндн лөөддм вот гражданады бытмынтыны. Чорыда инддма—аскост вот почд лөөддны сдмын сиктјасын. Административндј могјас вылд аскост вот лөөддны некычд оз поч.

Судитдны Финотделса ужалыгјаскдс.

Сталинград. Заводитчис суд сталинградса Оксфинотделын ужалыс налогвдј роботникјас вылын. Тајд фелд куцаысмыж-дысд 61 морт, на пыс 11 Финотделын ужалыгјас да 47 частндј торгвдјјас. Финотделса ужалыгјаскдс мыжддны калым босталдмыс да классвдј тујвчыс кеждмыс, частникјаслы чдт налог теждмыс да с. в.

Архангельск. Вдлгддган воим јубртас серти, Толмашевскдј районд кык бфнхакс вбдм да 25 бфнхакс ндјтдм куца делдсд вблвны муныс комиссия адзис: тајд районн классвдј политика вывти лок ндгдн нуодд. Откымын сиктјасын вескдлысјасыс вблдмадс кулакјас.

Налогјас кулакјасыслдн коллан во серти чднтдма да 10 пдв мукддыслдн еша. Парторганизатсјајас лезддмдн олдм вбсна кулакјас бостдмадс аскдс унжык колхозјаскдд да сельсоветјаскдд. Гдл крестана дткдн дткдн ескд шыддчылдмадс паныд кулакјаслы да некодган отсдгтдгын ндмд абу вермдмадс керны. Кулакјас повддлдмадс крестанадс вбдмдн да ндјтдмдн, грдчдтдмдн 17 сиктын.

фашистјас лылдны робочдј-јаскдс.

Сан-Лоренцоны фашистјас да робочдјас кост коејас бдрн фашистјас кутисны уналаын уславны робочдјас вылд. Картина вылын: Брунын дббны фашистјаскдн вбдм робочдјс.

Вескдддм.

35 № август 31 лунса „Краскиртор“ колхоз гјжддторын лодмадс дшыбајас. 1) колхоз „Вын“ мстад колд лыддыны колхоз „Отувтдм“. 2) купеч пјанлдн лесколхозлдн-карлыкјаслдн коллпектив пидди колд лыддыны—„купеч пјанлдн лжеколхоз“ „Единение сила“ Комльинскдј коллпектив.

Всем Райкомам ВКП(б).

Занятия на годичных курсах старых коммунистов при Коми Обсов-партшколе начинаются с 1-го октября. Просьба кандидатов направлять свое- временно.

Партшкола.

Отв. редактор пидди I. Оботуров.

Объявление.

Гостресту „Комилес“ требуются плотники и пильщики для постройки деревянных домов в г. Устьысольске и на территории Устьысольского лесопильного завода.

Предоставляется бесплатное размещение в бараче. Работа сдельная, оплата исходя из тарифных ставок союза строительных рабочих.

3—3.

К учебному сезону.

В магазине Коми Из-ва имеются в продаже следующие учебники:

Автор	Наименование книги	Цена
РУССКИЙ ЯЗЫК.		
Фортукатова	Школа и деревня. Букв.	—18
Фридлянд	За работу.	—30
Богоявлен	Школа и город.	—25
„	Новая деревня. 1 г. об.	—50
Блонский	Красн. Зорька	—35
„	„ 2 г. об.	—65
„	Новая деревня. 2	—60
Соколов	Игра и труд. 1 г. об.	—65
„	„ 2	—95
Фперов	Ясное утро. Книга 1.	—85
„	„ 2.	1—25
„	„ 4.	1—50
Звягинцев	Века и труд люд. 1 кн.	—55
„	„ 2	—70
Ушаков	Русский язык	—45
„	Рабочая книга по правописанию 3 и 4 год.	—40
Аббакумов	Рабочая книга по орфографии	—35
Фридлянд	Практическая граммат. русск. яз. Ч. 1	—30
„	„ Ч. 2	—60
ГЕОГРАФИЯ.		
Иванов	Краткий курс географии СССР	—65
Соколов, Уваров	География СССР	2—25
Лесгафт	Экономическая география СССР	1—20
Баранский	Краткий курс эконом. геогр.	2—40
Соколов и др.	Малый географ. атлас	1—50

Иногородним заказ выполняется наложенным платежем.

Сыктывкар. Коми Издательство.

ВЫПИСЫВАЙТЕ КОНДИТЕРСКИЕ ИЗДЕЛИЯ
МОССЕЛЬПРОМА
 почтовыми посылками
 22 посылки с разл. ЦЕНА ПОСЫЛК- личн. ассорт. КИ 3, 5, 10, 15 и кондитер. издел. 25 руб.
 Высылаются по получ. задатка в размере 50 проц. стоимости заказа. Прейс-куррант высылается за 10 коп. почтовыми марками.
 Адрес для почты: Москва, 1, Тверской-Ямской пер., д. 7/93.
 Адрес для перевод: Москва, 9, Калашный пер., д. 4/83.
 6—3 Моссельпром. Бюро посылки.

Заочное обучение
Швейному делу
 I. КУРСЫ: 1) кройки и шитья; 2) вышивания; 3) головных уборов. II. Обуче- ние кройки и шитья по плакатам.
 III. КУРСЫ пом. инструкт. и кружковод. IV. КУРСЫ закройщиков. По оконч. сви- дельство. Справочн. 20 к. мелк. марк.
 На курсах обу- Москва 9, ЗАОЧНЫЕ чаются 12500 ч. Тверская 24 ГОСКУРСЫ

За остановкой Лесзавода для производства необходимых ремонтных работ, подача элентроэнергии будет прекращена с 8-го сентября, на срок до 8 дней.

ЗАВОДУПРАВЛЕНИЕ.

ПЫШЛОМА ВДВ пемыд нардј, кдбыла, жежыд јос ббжа. Вблыс Комилеслдн Шојнатыс. Адзыедс корам кутны і јубртны Сыктыв- нард колхозд „Краскиртор“.

2—2

ГЛАВНЫЙ БУХГАЛТЕР тре- буется Коми Госиздату. Ус- ловия труда по соглашению. Обращаться к завед. Издат. т. Оботурову.

3—3

О порядке приема типографских заказов.

Объявляется для сведения всех клиентов типографии Коми Госиздата, что типографские заказы могут быть приняты к исполнению по представлении в типографию квитанции о взносе 30% задатка. Задаток надлежит вносить на текущий счет № 11 в Коми Сельхозбанк или непосредственно в кассу Коми Госиздата, указав по какому заказу вносится задаток. Выполненный заказ будет выдаваться заказчику лишь по представлении квитанции о внесении остальной суммы стоимости заказа.

Типография Коми Госиздата.

3—3

Курсы заочного обучения по Колхозному Строительству при Колхозцентре.

Открыт прием слушателей на три отделения курсов.
I. ОТДЕЛЕНИЕ: повышение квалификации работающих в отдельных с.х. отраслях колхозов.
II. ОТДЕЛЕНИЕ: подготовка работников для организации и руководства отдельными отраслями с.х. в колхозах.
III. ОТДЕЛЕНИЕ: подготовка работников для организации колхозов.
Требуйте проспекты, которые высылаются за 5 коп. марку. Колхозам и дру- гим с.х. объединениям проспекты высылаются бесплатно.
Москва, Ильинка, дом 3/4, пом. 20. ЗАОЧ. КОЛХОЗКУРСЫ.

ЗАОЧНЫЕ

ТОРГОВЫЕ и организационно-хозяйственные КУРСЫ

Народного Комиссариата Торговли Р. С. Ф. С. Р.

Открыт прием на 1929/30 уч. год. Проспект курсов высыл. беспл., обзорные преподавания и пробные лекции за 50 коп. марками.
А Д Р Е С: Москва, Центр, Маросейка 6/8, дом. 18. Заочторгкурсы.

Велддчан во заводитчдг нежлд.

Школаса кооперативјаскдс јубртам.
Коми нига лезанн босталд заказјас кантсдларскдј да гјжасан колдј вылд.
Заказјас мддддчдны наложенндј платендн. Школаса кооперативјаслы етдч 5% сндка. Пакујтдмыс да мдддддмыс заказ- щдт вылд.